

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

Erdőmérnökképzés a Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen

A 2024-2025-ös tanévben immár ötödik éve folyik magyar nyelvű erdőmérnökképzés a Sapiientia Egyetem Sepsiszentgyörgyi Karán, Kovászna megyében. Az első végzősök 2024. június végén kapták meg BSc oklevelüket, a 4 éves képzést és a sikeres államvizsgát követően. Közülük 4 fő tanul tovább a Transilvania Egyetem mesterképzésén, Brassóban. Ezek a frissen végzett erdőmérnökök a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának oktatóitól is számos órát hallgattak.

Romániában 6,6 millió hektár erdőterület van, amelynek felsőfokú erdészeti szakember-utánpótlását hét egyetem erdőmérnöki kara adja, román nyelven Temesváron, Szucsáván, Kolozsváron, Brassóban, Nagyváradon, Craiovában és néhány éve magyar nyelven Sepsiszentgyörgyön. A legismertebb és legnagyobb létszámú a képzések között a brassói, ahol két szakirányban mintegy 300 hallgató kezdheti meg évente az alapszintű erdőmérnöki, 4 évre tervezett BSc tanulmányait. Itt van egyedül lehetőség, az említett egyetemek közül, két román nyelvű és két angol nyelvű mesterképzésre is. A többi román egyetemen összesen mintegy kétszáz hallgató felvétele biztosított az erdészeti alapképzésre. A Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Sepsiszentgyörgyi Karára évente mintegy 40 fő iratkozik be a 4 évig tartó erdőmérnöki szak alapképzésre.

A nagy lemorzsolódással együtt is elég soknak tűnik ez a többszáz alapszakos (BSc) erdőmérnök-hallgató. Ahogy már említettük, Romániában 6,607 millió hektár erdő van, amelynek közel kétharmada (64%) állami tulajdonú, ezeken főként a ROMSILVA erdészeti vállalat gazdálkodik. Az összterület mintegy egyharmadát magántulajdonú erdők teszik ki, ami több mint 2 millió hektár erdőt jelent. Ezeket elsősorban közbirtokosságok kezelik, amelyek esetenként több ezer hektár erdőben végzik a tevékenységüket. Mind az állami szektor, mind a magánszektor tud főállásban erdőmérnököket alkalmazni, ezen túl az erdőmérnökök főként a természetvédelemben és az erdészeti hatóságnál tudnak elhelyezkedni.

Az erdélyi magyarságnak külön probléma, hogy a román tannyelvű felsőfokú képzésekben kevésbé tudnak részt venni. Ezért jött létre a Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, amely a romániai magyarság önálló egyeteme. A Magyar Kormány és Országgyűlés a Bethlen Gábor Alap útján biztosítja az önálló magyar tudományegyetem működésének forrását, a négy erdélyi magyar történelmi egyház által létrehozott Sapiientia Alapítványon keresztül, amelynek célja a romániai magyar nyelvű felsőoktatás támogatása.

Az Egyetem Sepsiszentgyörgyi Karán 2020-ban indult el az erdőmérnök alapképzés. Erdélyben erdészeti téren ezt megelőzően, már jóval korábban jelen volt az Országos Erdészeti Egyesület (OEE), amely az Erdélyi Helyi Csoportján keresztül folyamatosan tartja a kapcsolatot a szakközösséggel. Ezt a „jó gyakorlatot” a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának közreműködésével a Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Sepsiszentgyörgyi Karán folyó erdőmérnökképzés terére is sikerült kibővíteni.

A Sepsiszentgyörgyi Kar dékánja és oktatója prof. dr. Náhlik András, aki korábban volt dékán és rektor is a Soproni

Egyetemen. Rajta kívül a Sepsiszentgyörgyi Karon dolgoznak Sopronban tudományos fokozatot szerzett oktatók is, sőt néhány szakmai tantárgyat Sopronból érkező oktatók tanítanak. Utóbbi a nagy távolság miatt tömbösített órákként, szemeszterenként egy-egy nap, illetve egy-két hét időintervallumban történik, tantárgytól függően, egy-egy meghatározott anyagrészre, illetve gyakorlati órák megtartására vagy akár teljes tantárgy leadására és a vizsgáztatásra terjed ki.

A Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának a sepsiszentgyörgyi erdészeti oktatásban való részvételét illetően a kollégális kapcsolatokon túl gyakorlati jelentősége is van. Egyes szakterületeken ugyanis egyelőre helyi, magyar nyelvű erdészettanárok még nincsenek. Ezen túl Sopronban több mint kétszáz éves hagyománya van az erdőmérnökképzésnek, ezért ezt a tapasztalatot szeretnék a Sapientián is hasznosítani.

Megfontolandó, egy együttműködési megállapodás keretén belül, hogy a Sepsiszentgyörgyön végzett erdőmérnökök, illetve akár más, Romániában végzett erdőmérnökök részére is mester-, illetve doktori képzésre nyílhatna lehetőség a Soproni Egyetemen. Nem titkolt szándék Szentgyörgyön, hogy az így végzett szakemberek közül szeretnék a hiányzó oktatóikat kiválasztani és kinevelni. Addig azonban soproni tanárokat kérnek fel egyes tantárgyak részbeni vagy teljes oktatására, vizsgáztatásra.

Ezen túl az Erasmus+ program részeként a székelőföldi hallgatók féléves résztanulmányokat folytathatnak Sopronban, amelyre az a közelmúltban volt is példa: három sapiientias erdészethallgató töltött 2022-ben egy eredményes félévet Sopronban, ahol több, Sepsiszentgyörgyön nem oktatott erdészeti tárgyat is felvettek. Emellett több alkalommal jártak sepsiszentgyörgyi hallgatók Sopronban, így 2024 decemberében mintegy harminc másod-harmadéves hallgató érkezett pár napos tanulmányútra, tanórákat hallgatni, terepi programokon részt venni.

A sepsiszentgyörgyi erdészethallgatók nem csak a Soproni Egyetemtől kapnak támogatást. Az OEE támogatásával több sepsiszentgyörgyi hallgató vehet részt magyarországi állami erdőgazdaságokban nyári gyakorlaton. Az itt szerzett tapasztalatok sokat jelentenek a tanulmányaikban. Az OEE szervezte meg a magyarországi erdőmérnökök, erdészek könyvadományainak összegyűjtését, amelyek révén a magyar nyelvű erdészeti szakirodalom jelentős mértékben gazdagodott a szentgyörgyi kar könyvtárában.

És a hallgatókkal mi a helyzet? Értékelik, hogy szülőföldjükön magyarul tanulhatnak tovább. „Hallgatói létükhöz mérten” ambíciózusak is. Sokuk otthon végez erdészeti munkákat. Terveik szerint szülőföldjükön, mindenekelőtt a Székelyföldön szeretnének élni, és ott erdészként dolgozni, saját falujukban vagy annak közelében a közösségük értékes tagjaivá válni. Erre jó esélyük van, hiszen Székelyföldön mintegy 500 000 ha erdő szakmai irányításában lesz lehetőségük részt venni.

A Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen arra törekcszenek, hogy a sepsiszentgyörgyi erdőmérnökképzés méltó legyen az egyik legnagyobb magyar erdészhez, a szomszédos Kálnokon született és ott is nyugvó Bedő Alberthez.

Tuba Katalin egyetemi docens, SoE EMK
Kelemen Géza igazságügyi szakértő